

Verslag workshop: rechten van het kind in de sport

Richtsnoer 1:

De sportfederatie levert de nodige inspanningen zodat een kind zich zowel kan meten in een aangepaste competitie, met kinderen van hetzelfde niveau als de kans krijgen om kampioen te worden, of het niet te worden.

Onder leiding van:

Wouter Cools (VUB)

Verslaggevers:

Niels Ballegeer (stagestudent ICES vzw)

Paul De Broe (bestuurder Panathlon International)

Rechten van het kind in de sport: richtsnoer 1

Bij de start van de workshop werd de groep ingedeeld in 3 kleinere groepjes. Ieder groepslid moest antwoorden op volgende vragen: “In welke leeftijdscategorieën worden de kinderen ingedeeld? Vanaf welke leeftijden worden er bij jullie federatie competities ingericht? In welke mate worden de regels van de sport aangepast naargelang de leeftijdscategorie? Wat ondernemen de sportfederaties om sport kindvriendelijker te maken?”. Alle antwoorden werden genoteerd op een groot blad.

De antwoorden op beide vragen worden hieronder in het verslag uitvoerig beschreven.

Na een eerste blik te werpen op de ‘documenten’ konden al direct enkele conclusies genomen worden:

→ De start van de competitie is afhankelijk van het soort sport: sporten in team of individueel

→ individuele sporten: 8-10 jaar

→ ploegsporten: 6-8 jaar (10 voor triathlon)

→ Bij ploegsporten is het moeilijker naar neigingsgroepen te gaan dan bij individuele sporten.

→ Op dit moment bieden al veel federaties voor elk kind een mogelijk tot sporten op zijn/haar niveau aan. Bij de meeste, op de workshop aanwezige, sportfederaties worden zowel recreatieve als competitieve sportmogelijkheden aangeboden.

→ In alle sporten zijn er aanpassingen per leeftijdscategorie wat betreft de spelregels en het materiaal.

→ In het merendeel van de federaties werden en worden de reglementen vastgelegd (en gewijzigd) door de Internationale beslissingsinstantie. Er is derhalve weinig “speelruimte” voor de landelijke, regionale federaties.

→ Suggesties voor het aanpassen van reglementen worden ingebracht door trainers, clubs en jeugdcomités. Quasi overall is een besluitvormingsprocedure vastgelegd vertrekkend van het clubniveau over overlegcomités, raden van bestuur tot de bevoegde (internationale) instantie

Korfbalbond

De Koninklijke Belgische korfbalbond richt zowel competitieve - als recreatieve reeksen in. De samenstelling van de competitiereeksen hangt af van een toernooi dat voor het seizoen wordt gespeeld. Op basis van de uitslag van dat toernooi worden de reeksen voor het komende seizoen ingedeeld.

Het gebeurt ook wel eens dat er een ploeg is die de competitie tracht te ‘vervalsen’. Dit doen ze door een sterke ploeg in een zwakkere competitie in te schrijven. De korfbalbond probeert dit zoveel mogelijk te voorkomen.

De korfbalbond biedt zowel competities aan voor getalenteerde als minder getalenteerde kinderen. Jan Van den Berghe, die de Korfbalbond vertegenwoordigde, kwam echter met een merkwaardige vaststelling naar voor. Hij heeft ervaren dat veel ouders eerder negatief staan ten opzichte van puur recreatief sporten. Ze beschouwen dit minderwaardig aan competitie sport. Daaruit blijkt dat ouders niet altijd akkoord gaan met een aangepaste competitie voor hun kinderen.

Voor benjamins en miniemen worden “wriemeldagen” georganiseerd. Dit zijn eerder bewegingscholen.

Voor pupillen, cadetten, scholieren en junioren worden afhankelijk van categorie kleinere velden, een kleinere bal en kortere wedstrijdtijden ingevoerd.

Koninklijke Vlaamse Voetbalbond

Ook bij de Koninklijke Vlaamse Voetbalbond streeft men er naar om ploegen met gelijke sterkte tegen elkaar te laten spelen. Het is niet de bedoeling dat een ploeg kop en schouders boven de rest uitsteekt.

Voor de allerkleinsten organiseert de KVV 4x4 toernooien. Hier worden alle deelnemende spelertjes willekeurig ingedeeld in verschillende ploegen. Na elke wedstrijd veranderen de spelers terug van ploeg. Zo krijgen alle kinderen de kans om zowel in een betere als in een mindere ploeg te spelen.

In competities voor kinderen onder de elf jaar stelt de KVV geen klassement op. Dit omdat men bij die leeftijdsgroepen de focus wil leggen op het plezier. De KVV wou hierin nog verder gaan en voor alle jeugd ploegen het klassement afschaffen. Heel veel clubs gingen hier echter niet mee akkoord. Een klassement is vooral voor clubs met een goede jeugd ploegen belangrijk.

De KVV draagt ethiek hoog in het vaandel. Via een sensibiliseringscampagne willen ze hun leden bewust maken van ethiek in de sport. Alle clubs moeten voor de aanvang van het seizoen het ethisch charter ondertekenen.

De KVV past zijn regels aan, afhankelijk van de leeftijd van de kinderen. De grootte van de bal, het veld, de doelen en het aantal spelers per ploeg is afhankelijk per leeftijdscategorie.

De voorstellen worden voorgelegd aan jeugdvoetbalcommissie die de reglementencommissie adviseert. Reglementaanpassingen worden voorgelegd aan overlegraad waar alle clubs in vertegenwoordigd zijn.

Vlaamse Minivoetbalfederatie

Bij de Vlaamse Minivoetbalfederatie organiseert men voor kinderen regelmatig oefenwedstrijden zonder klassement. Ook hier wordt er geen klassement opgesteld in de competities onder 11 jaar. Zo laat de federatie kinderen kennis maken met minivoetbal op een speelse en ontspannen manier.

Bij de Vlaamse Minivoetbalfederatie worden meer wisselmogelijkheden toegestaan (10 i.p.v. 8) Enkele punten uit het reglement worden eveneens aangepast. Wijzigingen gaan uit van de clubs en worden na intern overleg doorgespeeld aan jeugdcomités.

Vlaamse Triatlon & Duatlon Liga

Bij de Vlaamse Triatlon & Duatlon Liga is men nog niet zo lang geleden gestart met een vorm van triatlon voor kinderen. Vanaf 6 jaar biedt de Vlaamse Triatlon & Duatlon Liga een kortere versie van triatlon aan. Al spelend komen de kinderen in contact met de drie sporten waaruit triatlon bestaat. Ze moeten 25m zwemmen, enkele conditionele loopspelletjes uitvoeren en een eindje fietsen. De kinderen worden hierin voldoende begeleid en krijgen ook voldoende rust. Bij het zwemlopen is de uitslag van ondergeschikt belang en iedere deelnemers wordt als winnaar aanzien. Elk kind krijgt dan ook een medaille en een T-shirt. De afstand dat een kind moet afleggen bij zwemlopen is ook veel korter dan bij een echte triatlon.

Bij het concept 'Ironkids' worden de kinderen begeleidt en is de keuze van fiets vrij. Je hoeft dus geen speciaal aangepaste fiets aan te kopen om triatlon op jonge leeftijd te kunnen beoefenen. Men past versnellingen van fiets aan, varieert in afstand en wordt temperatuur van water aangepast.

Er zijn ook maar vier clubs die effectief met kindertriatlon bezig zijn. Dit komt doordat het organiseren van triatlon voor jeugdclubs verlieslatend is. Om de sport wat bekender te maken bij kinderen zou de Vlaamse Triatlon en Duatlon Liga kunnen samenwerken met de zwem- en atletiekfederatie.

Vlaamse Zwemfederatie

De Vlaamse Zwemfederatie heeft ook oog voor zijn recreatieve leden. Het overgrote deel van hun leden is recreatief bezig met zwemmen, een kleine minderheid is er competitief mee bezig. Voor kinderen van zes tot twaalf jaar werd het Splash-concept bedacht. Clubs die het Splash-concept aanbieden, creëren een aantrekkelijk zwemaanbod op maat van alle kinderen van de zwemschool. Elk kind van zes tot twaalf jaar kan zich inschrijven en krijgt sowieso een medaille.

De Vlaamse Zwemfederatie heeft ook een zeer mooie good practice ontwikkeld omtrent het thema 'rechten van het kind in de sport'. Hiervoor hebben ze hun inspiratie onder meer gehaald bij Panathlon, een organisatie die erg begaan is met ethiek in de sport.

In de zwemsport is het wel moeilijker om de regels voor kinderen aan te passen, want de afstand van een zwembad is vastgelegd volgens internationale normen. Hier liggen reglementen strikt vast, bepaald door internationale federatie. De lengte van het zwembad is uiteraard vastgelegd. Tevens zijn de leeftijdsgroepen internationaal bepaald. Landelijke en regionale federaties hebben weinig speelruimte.

Petanquefederatie

Het aantal jeugdleden bij de petanquefederatie is relatief beperkt. Dat aantal is zelf achteruit gegaan de laatste jaren. Op jeugdniveau vinden er dan ook geen wekelijkse wedstrijden plaats. Het jeugd aanbod hangt volledig af van club tot club. Vanaf 12 jaar kunnen jongeren zich al met de volwassenen meten.

De petanquefederatie past de grootte van de bal en het terrein aan naargelang de leeftijd van de kinderen. Reglementen zijn ook hier door Internationale instanties bepaald.

Taekwondo

Op jonge leeftijd kan reeds gestart worden met het beoefenen van taekwondo. Kinderen komen voor het eerst in contact met de sport in een soort 'bewegingsschool'.

Elk kind dat competitief in actie komt, doet dat in principe in een aangepaste competitie volgens zijn/haar niveau. In de competitie reeksen worden jongeren ingedeeld volgens gewichtsklasse, leeftijd en niveau (kleur gordel). Afhankelijk van die drie factoren zijn de kinderen al verdeeld in een aangepaste competitie.

De regels in de taekwondosport variëren ook, onder meer de bescherming en puntentelling zijn afhankelijke per leeftijdscategorie.

Wijzigingen worden na overleg met trainers, coaches, scheidsrechters en clubs door bevoegde instantie vastgelegd en dit alles op basis van Internationaal reglement.

Golf

In golf kun je een onderscheid maken tussen kinderen met en zonder een handicap. Kinderen tussen zes en twaalf jaar met een handicap kunnen competities spelen met andere kinderen in die leeftijdscategorie.

Kinderen zonder handicap spelen toernooitjes met leeftijdsgenoten. Alle kinderen van zes jaar spelen samen, alle kinderen van zeven jaar spelen samen, ...

Jongeren die niet goed genoeg zijn om competitiewedstrijden te spelen, hebben de mogelijkheid om recreatieve clubtoernooien spelen.

In de golfsport worden de spelregels ook aangepast per leeftijdsgroep. De opstelling en de holes, het aantal holes en het materiaal wordt aangepast voor alle leeftijdscategorieën.

Aanpassingen worden doorgevoerd op internationaal niveau. Voor – 12 jarigen wordt aangepast examen voorzien. Tevens worden aanpassingen op de baan gemaakt en zijn verschillende competitievormen voorzien.